

Saatja:	Maire Iro - AKI
Saatmisaeg:	reede, 27. märts 2026 13:01
Adressaat:	press - AKI
Teema:	AKI: Ülemaailmne laste digipriivaatsuse seire tuvastas nii edusamme kui püsivaid riske
Manused:	Eleri Karu_Andmekaitse Inspeksioon_Fotograaf Inga Mattiesen.jpg

Ülemaailmne laste digipriivaatsuse seire tuvastas nii edusamme kui püsivaid riske

Andmekaitse Inspeksioon osales rahvusvahelises seires, mille raames hinnati ligi 900 laste seas populaarseid veebisaiti ja mobiilirakendust. Seire viidi läbi ülemaailmse privaatsuse jõustamise võrgustiku (Global Privacy Enforcement Network – GPEN) eestvedamisel ning selles osales 27 andmekaitseasutust kogu maailmast.

Seire käigus hinnati, kas need veebilehed ja rakendused koguvad laste andmeid vastutustundlikult, on läbipaistvad andmete kasutamise osas, rakendavad vanuse tuvastamise mehhanisme ning kasutavad privaatsust tugevdavaid kontrole laste isikuandmete kogumise piiramiseks.

Eesti Andmekaitse Inspeksioon vaatas seire raames läbi 30 veebisaiti ja mobiilirakendust. Fookuses olid peamiselt haridus-, sotsiaalmeedia-, ostlemis- ja mänguplatvormid, mis hõlmasid nii tasuta kui ka tasulisi teenuseid.

Seire tõi esile nii edusamme kui murekohti

Seire tulemused näitavad, kuidas lastesõbralikud tavad veebisaitidel ja mobiilirakendustes aitavad kaitsta laste privaatsust internetis. Täheldati mitmeid häid praktikaid laste ja nende isikuandmete kaitsmisel. Näiteks toodi esile teavitusi, mis soovitavad lastel mitte kasutada pärisnimesid ega üles laadida fotosid, samuti vaikimisi välja lülitatud asukohajagamist. Samas toodi välja ka tavaid, mis tekitavad laste privaatsuse pärast muret.

Esimesest laste digipriivaatsuse seirest on möödunud kümme aastat, mis annab hea võimaluse hinnata, kuidas on digitaalne keskkond ja laste andmekaitse selle ajaga arenenud. Selgus, et kohati võivad riskid viimase kümne aastaga olla suurenenud.

Võrreldes 2015. aastaga nõuavad veebiteenused nüüd rohkematel juhtudel platvormi täieliku funktsionaalsuse kasutamiseks isikuandmete esitamist. Lisaks täheldati, et veebiteenused võivad sageli jagada isikuandmeid kolmandate osapooltega.

Eestis ülejäänud maailmaga sarnased probleemid

Eestis seiret koordineerinud Andmekaitse Inspeksiooni andmeturbe ekspert Eleri Karu kinnitas, et siinsed probleemid sarnanevad ülemaailmsete järeldustega.

“Meie valimis olnud veebisaitidest ja platvormidest olid lastele sobilikud vaid 60 protsenti,” sõnas Karu. Peamised murekohtadena tõi inspeksiooni andmeturbeekspert välja ebaselged andmekaitsetavad, konto kasutamise keerukuse, kokkupuute sobimatu sisuga ning ebapiisavad privaatsuskontrollid.

“Paljud platvormid koguvad laste ja noorte kohta rohkem andmeid kui tegelikult vaja on, pakkumata kasutajale seejuures piisavat kontrolli või selgitusi. Puudulik on ka vanemate kaasatus ja lastele suunatud spetsiifilised kaitsemeetmed,” selgitas Karu.

Olulisemad tähelepanekud ülemaailmse seire kokkuvõttest:

- **Vanusekinnitus:** 72% juhtudest oli võimalik veebilehtede ja rakenduste vanusekinnituse meetmetest kergesti mööda minna. Kuigi vanusekinnitamise mehhanismide kasutamine (eesmärgiga piirata laste juurdepääsu või suhtlemist veebiteenustega) on suurenenud, saab neist sageli lihtsalt mööda minna. See on eriti murettekitav juhtudel, kus veebilehed ja rakendused sisaldavad sobimatut sisu või lastele kõrge riskiga andmetöötlust ja disainielemente.

- **Laste andmete kogumine:** 59% juhtudel nõuti e-posti aadressi, 50% kasutajanime ja 46% geolokatsiooni sisestamist.
- **Kaitsvad kontrollid ja sisu:** 71% platvormidest ei pakkunud lastega arvestavat infot privaatsustavade kohta. Ainult 35% platvormidest pakkusid noortele mõeldud privaatsusteavet.
- **Konto kustutamine:** 36% platvormidest ei pakkunud juurdepääsetavat konto kustutamise võimalust.

2025. aasta ühisseiret koordineerisid Kanada, Ühendkuningriigi ning Guernsey andmekaitseasutused.

Ülemaailmne privaatsuse jõustamise võrgustik ehk GPEN loodi 2010. aastal OECD soovitusel ning see ühendab üle 80 privaatsus- ja andmekaitseasutuse. Võrgustiku eesmärk on soodustada piiriülest koostööd privaatsust käsitlevate õigusaktide jõustamisel. Alates 2013. aastast on võrgustik korraldanud mitmeid rahvusvahelisi privaatsuse seireid erinevatel teemadel.

Lähemalt saab lugeda seire kokkuvõtetest:

- [Andmekaitse Inspektsiooni kokkuvõte laste digiprivaatsuse seirest \(2025\)](#)
- [Ühisseire raport \(inglise keeles\)](#)

Maire Iro

Avalike suhete nõunik

maire.iro@aki.ee

5385 4644, 627 4136

ERAELU KAITSE JA RIIGI LÄBIPAISTVUSE EEST

Tatari 39 | 10134 Tallinn | Eesti

[LinkedIn](#) | [YouTube](#)

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON